

**METODICKÉ SYMPOZIUM
K VÝUCE ČEŠTINY JAKO CIZÍHO JAZYKA
PRO ČESKÁ CENTRA**

**UNIVERZITA KARLOVA
ÚSTAV JAZYKOVÉ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
METODICKÉ A ODBORNÉ CENTRUM**

PRAHA on line, 8. 6. – 12. 6. 2020

13. ROČNÍK

STUDIJNÍ PLÁN KURZU

Doba trvání:	5 dní výuky
Termín:	8. 6. – 12. 6. 2020
Místo výuky:	ÚJOP UK Praha on line platforma MS Teams

Vedoucí Metodického a odborného centra a koordinátorka kurzu:

Mgr. Petra Jirásková

petra.jiraskova@ujop.cuni.cz

tel.: 774 537 011

Charakteristika kurzu:

Metodické sympozium k výuce češtiny jako cizího jazyka je určeno pro učitele a lektory, kteří vyučují češtinu mimo Českou republiku, jsou rodilými mluvčími nebo bohemisty nebo učiteli cizích jazyků se znalostí češtiny minimálně na úrovni B2 podle SERRJ.

Základním vzdělávacím záměrem je představit specifika výuky češtiny jako cizího jazyka. Zaměříme se na prohloubení, doplnění či získání znalostí z oblasti metodiky a didaktiky češtiny jako cizího jazyka a také na výměnu zkušeností z různých zahraničních pracovišť. Budeme se věnovat zejména technikám výuky základních řečových dovedností, gramatiky, Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky, testování, novým technologiím ve výuce cizích jazyků, učebním materiálům (a práci s nimi).

Absolvent/ka kurzu obdrží na závěr kurzu osvědčení o absolvování kurzu

	9:00 – 9:30	9:45 – 11:15	11:30 – 13:00		14:00
PONDĚLÍ 8. 6. 2020	úvodní slovo	Petra Jirásková (MOC ÚJOP) Metody a nápady do on line výuky (zaměřeno na řečové dovednosti)	Dominika Doležalová (ÚJOP Krystal) Aplikace ve výuce jazyků		INDIVIDUÁLNÍ ZADÁNÍ OD PŘEDNÁŠEJÍCÍCH
ÚTERÝ 9. 6. 2020	9:30 – 11:00		11:30 – 13:00		14:00
	Barbora Štindlová (zástupkyně pro studium, ÚJOP) Fonetické karty		Petra Jirásková (MOC ÚJOP) Fonetické aktivity a hry		INDIVIDUÁLNÍ ZADÁNÍ OD PŘEDNÁŠEJÍCÍCH + ZPĚTNÁ VAZBA ÚČASTNÍKŮM
STŘEDA 10. 6. 2020	9:30 – 11:00		11:30 – 13:00		14:00
	Kateřina Vodičková (VTC ÚJOP) Jak testovat řečové dovednosti		Kateřina Vodičková (VTC ÚJOP) Jak testovat gramatiku		INDIVIDUÁLNÍ ZADÁNÍ OD PŘEDNÁŠEJÍCÍCH + ZPĚTNÁ VAZBA ÚČASTNÍKŮM
ČTVRTEK 11. 6. 2020	9:30 – 11:00		11:30 – 13:00		14:00
	Petra Vallin (Katedra primární pedagogiky, PaedF UK) Hry ve výuce dospělých		Adrian Zasina (Ústav českého národního korpusu) Korpus – využití ve výuce ČJČJ pro lektory i studenty		INDIVIDUÁLNÍ ZADÁNÍ OD PŘEDNÁŠEJÍCÍCH + ZPĚTNÁ VAZBA ÚČASTNÍKŮM
PÁTEK 12. 6. 2020	9:30 – 11:00		11:30 – 12:00	12:00 – 13:00	14:00
	Petra Jirásková (MOC ÚJOP) Prvky AOK ve výuce		Pavel Pečený (VTC ÚJOP) Nové info k CCE	závěrečná společná diskuse	ZPĚTNÁ VAZBA ÚČASTNÍKŮM

LEKTOŘI

jméno / kontakt	kde působí	stručné informace
Mgr. Dominika Doležalová <i>domi.dolezalova@seznam.cz</i>	ÚJOP Univerzita Karlova	Vystudovala obor český jazyk a literatura na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze. Dlouhodobě se věnuje výuce češtiny pro cizince různých jazykových skupin i úrovní. Zabývá se řečovou dovedností čtení s porozuměním a specializuje se na výuku práce s odbornými, publicistickými a literárními texty. Do své výuky pravidelně a funkčně zařazuje práci s výukovými aplikacemi. Působí na ÚJOP UK.
Mgr. Petra Jirásková <i>petra.jiraskova@ujop.cuni.cz</i>	MOC ÚJOP Univerzita Karlova	Vystudovala obor český jazyk a literatura na FF UK. Již během studií začala pracovat jako lektorka češtiny pro cizince v jazykových školách a poté na FSV UK a v dalších kurzech pod záštitou UK. Je externí lektorkou na ČVUT v Praze, kde metodicky a obsahově připravila předmět Akademické psaní, který také sama vyučuje. Od ledna 2017 působí v Metodickém a odborném centru ÚJOP UK jako lektorka a koordinátorka metodických kurzů, od roku 2020 jako vedoucí.
PhDr. Pavel Pečený, Ph.D. <i>pavel.peceny@ujop.cuni.cz</i>	VTC ÚJOP Univerzita Karlova	Vystudoval českou a německou filologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde také obhájil disertační práci věnující se korpusovému výzkumu a popisu spojovacích prostředků v textech nerodilých mluvčích češtiny. Výuce češtiny pro cizince se věnuje od roku 2009. Od roku 2012 působí jako vedoucí Výzkumného a testovacího centra ÚJOP UK. Zastává funkci místopředsedy Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka (AUČCJ).
Mgr. Barbora Štindlová, Ph.D. <i>barbora.stindlova@ujop.cuni.cz</i>	MOC ÚJOP Univerzita Karlova	Působila jako vedoucí Metodického a odborného centra ÚJOP UK, od roku 2020 je zástupkyní ředitelky pro studium. Zabývá se metodikou češtiny jako cizího jazyka, především otázkami akvizice výuky gramatiky. Podílela se na řadě projektů v oboru ČJC, např. na budování žákovských korpusů, na vytváření metodiky nízkoprahových kurzů či na vývoji zkoušky z ČJ pro trvalý pobyt. Pravidelně vede odborné semináře pro lektory češtiny jako cizího jazyka, je (spolu)autorkou několika učebnic češtiny pro cizince a řady odborných statí týkajících se tématu ČJC.
PhDr. Petra Vallin, Ph.D. <i>petra.koukal@gmail.com</i>	KPPg PedF Univerzita Karlova	Vystudovala učitelství pro 1. stupeň ZŠ a angličtinu na Pedagogické fakultě UK. CLIL ji poprvé zaujal při studijním pobytu ve Finsku, úplně mu propadla během stáže ve Vídni. Věnovala se mu i v disertační práci. Prostřednictvím CLIL učila na několika pražských školách a jedné lyonské. Na PedF UK vyučuje kurzy <i>Content and Language Integrated Learning</i> a <i>Angličtina napříč předměty 1. stupně ZŠ</i> pro studenty

		prezenční i dálkové, české i zahraniční. Působí jako metodik a lektor školení CLIL napříč institucemi i republikou. O CLIL píše blog (www.metodaclil.cz), kde naleznete přípravy hodin i zajímavé odkazy. Je spoluautorkou publikace <i>CLIL: Inovativní přístup nejen k výuce cizích jazyků</i> .
Mgr. Kateřina Vodičková, Ph.D., MA <i>katerina.vodickova@ujop.cuni.cz</i>	VTC ÚJOP Univerzita Karlova	Vystudovala českou a anglickou filologii na FF UP v Olomouci, kde také v roce 2011 obhájila doktorskou práci v oboru český jazyk. V roce 2012 dokončila magisterské studium oboru jazykové testování na Univerzitě v Lancasteru ve Velké Británii. Od roku 2002 působí na Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy, spolupracuje např. s Národním ústavem pro vzdělávání, Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání a Francouzským lyceem v Praze. Vyučuje češtinu pro cizince, působí v oboru čeština jako cizí jazyk, je autorkou a spoluautorkou řady učebních i odborných publikací a článků. V současné době se věnuje především jazykovému testování včetně tvorby testů pro děti a mládež.
Mgr. Adrian Jan Zasina, Ph.D. <i>adrian.zasina@ff.cuni.cz</i>	ÚČNK FF Univerzita Karlova	Vystudoval obor Slovanská filologie se zaměřením na český jazyk a Románská filologie na Filologické fakultě Opolské univerzity. Doktorský titul získal v oboru Matematická lingvistika na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (disertační práce: Korpusový přístup ve výuce češtiny jako cizího jazyka). Působí v Ústavu Českého národního korpusu FF UK, kde se podílí na projektu paralelního korpusu InterCorp. Mezi jeho hlavní odborné zájmy patří korpusový přístup ve výuce, současná gramatika češtiny a polštiny, korpusová lingvistika a diskurzní analýza genderu. Má několikaletou učitelskou praxi; pravidelně vyučuje na Letní škole slovanských studií v Praze.

ANOTACE

Petra Jirásková

Metody a nápady do on line výuky

Situace nuceného přechodu k on line výuce zastihla lektory často nepřipravené, mnozí se ale chopili nových nástrojů a možností. V tomto semináři se zmíníme o více aspektech výuky on line. Shrneme základní pravidla, která v ní platí, podíváme se na to, jak můžeme pracovat s řečovými dovednostmi, jaká zajímavá zadání můžeme studentům díky virtuálnímu kontaktu dávat. Zamyslíme se nad tím, jak využít chat jako jednoduchý nástroj nejen k běžné komunikaci během lekce.

Petra Jirásková

Fonetické aktivity a hry

Workshop nabídne konkrétní aktivity, které je možné použít při nácviku obtížnějších jevů nad rámec dostupných učebních materiálů. Bude se jednat o různorodé aktivity a hry vycházející z fonetických karet, se kterými se účastníci seznámí během přímo na ně zaměřené lekce.

Petra Jirásková

Prvky AOK ve výuce

Zařazování bloků, v nichž studenti nemají žádnou textovou oporu (tj. audioorálních, resp. audiovizuálních prvků) je pro ně přínosné, a to konkrétně pro jejich výslovnost, schopnost zapamatovat si a poté si rychle vybavit potřebnou slovní zásobu a pohotově zareagovat, odpovědět. V semináři se zaměříme na hledání dalších pozitivních, ale také negativních aspektů plynoucích ze zařazení této metody do výuky a ukážeme si její praktickou aplikaci.

Pavel Pečený

Co je nového u zkoušky CCE?

Od 1. 1. 2021 dojde k několika změnám v Certifikované zkoušce z češtiny pro cizince (CCE), kterou vyvíjí a poskytuje Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy (ÚJOP UK). Úpravy se dotknou testů receptivních dovedností úrovně A1 a testu Psaní na úrovni B1 a B2. Cílem semináře je seznámit účastníky s hlavními změnami a představit možnosti využití nových materiálů k přípravě na zkoušku. Informace o zkoušce na <http://ujop.cuni.cz/cce>.

Barbora Štindlová

Fonetické karty

Na ÚJOP UK vznikla v rámci výuky fonetiky unikátní řada fonetických karet sloužících jako podklad pro lektora při výuce výslovnosti. Ukážeme si, z jakých prvků se karta skládá a jak s ní můžeme pracovat. Na základě poskytnutých podkladů si vytvoříme vlastní, byť trochu zjednodušenou sadu karet.

Petra Vallin

Hry ve výuce dospělých

Do výuky cizích jazyků je do jisté míry nutné zařazovat i nepříliš populární drilová cvičení. A hry jsou právě jednou z možností, jak procvičovací fázi proměnit v atraktivní část hodiny. Herní aktivity mají mimo jiné také vliv na pozitivní klima v pracovní skupině, které významně přispívá k efektivnímu učení, umožňují učitelům zaměřit se na různé učební styly a inteligence a navíc napomáhají tomu, aby byla naše hodina cizího jazyka dynamická, zábavná a motivující.

Kateřina Vodičková

Testování řečových dovedností

Po krátké zastávce u jazykového testování obecně (vztah mezi testováním a hodnocením, charakteristika „dobrého“ testu, testovací techniky) se budeme většinu semináře věnovat praktickým ukázkám zaměřeným na jednu receptivní a jednu produktivní řečovou dovednost. Na těchto ukázkách testových úloh, které by však mohly být i texty a cvičeními či úlohami v učebnicích, budeme demonstrovat (ne)vhodnost instrukcí, vstupního textu, jednotlivých položek (úkolů), dále (ne)vhodnost testovací techniky a další. Vyzkoušíme si také tvorbu vlastních položek a hodnocení písemného projevu.

Kateřina Vodičková

Testovat gramatiku?

Položíme si otázku, zda testovat gramatickou kompetenci, zda ji je možné a vhodné oddělit od ostatních částí jazykové kompetence a od řečových dovedností a jak je možné tuto kompetenci ověřovat pomocí (testových) úloh. Seminář staví na praktických ukázkách, na nichž budeme ukazovat nejen (ne)vhodnost případného vstupního textu i jednotlivých položek (úkolů), obtížnost položek nejen vzhledem k úrovni podle SERRJ, ale též (ne)vhodnost testovací techniky, problematické hodnocení některých položek a/nebo testovacích technik a navázání dané kompetence na řečové dovednosti.

Adrian Zasina

Využití korpusu ve výuce češtiny pro cizince

Jazykový korpus je souborem různých typů textů (psaných i mluvených), sestavených v počítačové databázi, v níž lze automaticky vyhledávat slova v jejich přirozeném kontextu. Využití jazykových korpusů se v dnešní době neomezuje pouze na lingvistiku, ale přesahuje i do dalších oblastí, např. do oblasti jazykové výuky. Výhodou korpusového přístupu ve výuce cizích jazyků jsou autentické texty a přirozený kontext, který může studentu-cizinci napomoci při volbě vhodného slovního tvaru, lexému či slovního spojení.

Cílem semináře bude seznámit účastníky se zdroji Českého národního korpusu a korpusovými nástroji, které lze snadno uplatnit v jazykové výuce. Důraz bude kladen na praktickou práci s korpusovými nástroji a metodologii vytváření korpusových cvičení

SEZNAM ÚČASTNÍKŮ

JMÉNO	PŘÍJMENÍ	ZEMĚ, město
Valentina	Belousova	Rusko, Moskva
Pavel	Branavets	Bělorusko, Minsk Ukrajina, Kyjev
Anna	Cima	Japonsko, Tokio
Olga	Dolga	Ukrajina, Kyjev
Vladimír	Drbohlav	Rusko, Moskva Ukrajina, Charkov
Mariya	Dunkova	Bulharsko, Sofie
Galina	Graeva	Rusko, Moskva
Olha	Horoshko	Ukrajina, Lvov
Kateřina	Chasan	Německo, Mnichov
Akane	Jaroš	Japonsko, Tokio
František	Klepáč	Velká Británie, Londýn
Veronika	Koleva	Bulharsko, Sofie
Svetlana	Kozhina	Rusko, Moskva
Anna	Matveeva	Rusko, Moskva
Lenka	Newerkla	Rakousko, Vídeň
Daniela	Ryugo	Japonsko, Tokio
Magda	Schromová	Polsko, Varšava
Jordanka	Trifonova	Bulharsko, Sofie
Veronika	Zalyvadna	Ukrajina, Charkov
Anastázie	Žovnirovyč	Ukrajina, Ivanovo Fr.

